

עדויות מן התלמידות.
"ארבע בעיות". ואז בא העוזר הגדול: שלוש נערות העירו בפני החוקרים והפסיכולוג, כי שטלס בעל אותן. תיק פלילי נפתח נגד מנהל המוסד על בעילת ארבע הנקות, בחודשים אוקטובר ונובמבר 1967. שטלס נצטר, שוחרר בערבות של 750 לירות עד לביורר משפטי. לודיג שטלס קיבל את העניין קשה: "אני לא רוצה לדבר עם עיתונאים", הגיב, כשנשאל עליידי כתב העולם הזה. "העסק הזה הוא לא עניינו של שום אדם". יותר גלויה היתה בתו, לאה גולדמן, מנהלת החינוכית של מוסד שטלס: "אני מכירה את אבא שלי מצוין. הוא אדם כל-כך עדין וטוב שאני לא יכולה להאמין ולקבל את הדברים בו מאשימים אותו", אמרה. הוסיפה הכנהלת החינוכית: "הילדה נמצאת כבר 14 שנים במוסד. היא סיפרה לנו שבחופשות, היא שוכבת עם האח שלה, שהוא עכשו חייל, ועד כמה שאני יודעת נמצא עתה בבית-הסוהר. האח גם ביקר אותה במוסד. אחרי כל ביקור היתה מספרת שהוא שוב רוצה. אנחנו לא האמנו. אבל עכשו סיפרה של הילדה גרם לאבי צער בלידתה". הוסיפה אחת מעובדות המוסד: "לילדה יש הרבה ציפורים בראש". למרות הצער הברור של מקורבותיו של שטלס, היו אלה תגובות משונות מאוד, מצידן של המנהלת והעובדת של מוסד חינוכי לילדים מפגרים.

דרכיחיים

מאבק בחצות

בכל עיר גדולה יש אנשים רבים ההולכים לישון לאחר חצות. בכל עיר גדולה יש לפחות בית-קולנוע אחד פתוח בשעה הזאת, כך שהאנשים, שעדיין לא הלכו לישון, ואינם רוצים ללכת לדיסקוטק, יוכלו לשבת בשקט באולם חשך ולראות סרט. לכן זה רק טבעי שבעלי קולנוע בייחודה בתל-אביב הגו את הגירסה הישראלית של קולנוע-חצות, והגשימו אותו בפעם הראשונה במוצאי השבת האחרונה. עכשו יש סכנה שזו תהיה גם הפעם האחרונה. משום שמשטרת ישראל מתנגדת לזה. כי פי שמסביר זאת דובר מטה מחוז תל-אביב, עמוס אריכא: "המשטרה לא מאשרת הקרנת חצות, מאותה סיבה שלא מרשים לפתוח בתי-קפה לאחר השעה שתיים-עשרה. מתוך התחשבות בציבור הגר בסביבה. תפקיד המשטרה הוא לדאוג לשלום הציבור ולביטחון הציבור. ואי-אפשר להרשות שקלה, שיצא בלילה מהקולנוע, יעיר את הסביבה". בין דיסקוטק לקולנוע, אחד מתור שבי הסביבה, דייר הגר בבית הקומות שמ על לכופרמרקט, הסביר את גירסת חלק מה דיירים בעניין: "יש בסביבה כבר דיסקוטק ומועדון צוותא. שום קולנוע לא יוכל לעשות כל-כך הרבה רעש כמו השיכורים היוצאים מהדיסקוטק בכל שעות הלילה. אם יהיה קולנוע, אפשר יהיה לפתוח ללכת לראות סרט בשעות הרועשות של הלילה". על זה משיב דובר המשטרה: "אי-אפשר להשחת קולנוע עם דיסקוטק. לדיסקוטק נכנסים ויוצאים שניים-שניים, מקולנוע יוצא קהל של מאות".

אבל בעלי הקולנוע דאגו שהקהל שיכנס לקולנוע בשעות הלילה, והקהל שייצא מהקולנוע יהיה קהל סולידי ושקט. הם מתכוונים להקרין בשעות הלילה סרטים קלאסיים. ובחורים, לקהל מבוגר. **חיים מתוקים ושקטים**. במוצאי השבת שצברה הוקרן סרטו הגדול של פי ליני — חיים מתוקים. אחריו מתכוננים בעלי הקולנוע להביא את סרטו הנפלא של דהיסקה — גונבי האופניים, ואחריו יוקרן גשר ווסטלו. "אנחנו רוצים לעשות שתי הצגות", אומר אחד מהשופטים בבית-הקולנוע, "אחת ב' מוצאי-שבת ואחת במוצאי היום השלישי. אותנו מכונים את הסרטים לקהל שאינו מרעיש. במוצאי השבת, בהקרנה הראשונה, שישם אחוז מהאולם היה מלא. כשהקרנה נגמרה עננו בחוץ וביקשתי מהקהל לצאת בשקט. לא היה שום רעש. אני חושב שאף שכן לא שמע דבר". על כך דובר המשטרה: "הרי אי-אפשר להשגיח על קהל כזה גדול, ובעל הקולנוע לא יוכל לעמוד בפתח אחרי כל הקרנה ולהשתק את האנשים". ובעל הקולנוע מצידו: "זה לא עסק גדול. אנחנו עושים את זה יותר בשביל היוקרה, המוניטין, ואנחנו מתכוונים להילחם על זה. אין שום סיבה שמה שנהוג בכל העולם ייאסר בישראל". והקהל יכול רק לקחת שהמלחמה תצליח.

מה קורה ברחוב היהודים מס' 1 בעיר העתיקה? מה מאחרי הפולחן המפוברק?

אורגיה

בניית העדות

הוא סיפורו של הבית שברחוב היהודים מס' 1, בעיר העתיקה בירושלים. הבית שאמור היה לשמש אבן-פינה ואבן-בוהן לתוכנית הפיכת העיר העתיקה, או לפחות רחוב היהודים, לאתר קדוש מפוברק נוסף.

זהו גם סיפור מעלליו של ד"ר שלמה זנחיל כהנא, מנכ"ל משרד הדתות, וממציא בחסד של מקומות-קדושים-כביכול, והאיש הדתי היחיד השנוא על כל הפלגים הדתיים, מנטור-יקרתא ועד לפועל-המיוזרה, ממנהיגי המפד"ל ועד לאגודת-ישראל. כיוון שהוא שנוא וכיוון שהוא מכהן בצומת-עצבים דתית, חייב הד"ר שלמה

עתה קיומה ארבל להפיק רווחים גם מירור שלום המיזרחית. מריעו וארבל הפכו, איפוא, לתושביה היהודיים הרישמיים מספר 1 ר"ב של העיר המיזרחית.

***

כאן ניכנס לתמונה מנכ"ל משרד הדתות, ד"ר שלמה זנחיל כהנא. ד"ר כהנא היה זקוק, באופן דחוף, למקוב קדוש חדש. בייחוד לאור העובדה שהר ציון, על חדר העיר העתיקה שבו, איבדו הרבה מחשיבותו, לאחר כיבוש הכותל. כהנא גם ידע, שעל העיר העתיקה התלבשו

מסיבת „האפנינג“ בעיר העתיקה

ידי אנשי הבוהמה הירושלמית. היתה זו רק אחת ההזינות שנערכו באתר הדתי המפוברק.

גודמים לרוב: צריית ירושלים, משרד ראש-הממשלה, משרד הבטחון, משרד השיכון ועוד. כל אלה סירבו בחוקף להקנות למנכ"ל משרד הדתות מעמד חוקי באחוזת-הפירוסמות החתשה אשר חפרו לעצמם. מה עוד שהובנה חמכה במאמציהם להרחיק את כהנא מכל התערבות.

***

אי ההליט המלבד? ללכת בדרכים משלה. הוא פנה לאלדע מריעו — או מריעו פנה אליו. זה לא ברור. מה שברור הוא שבפגישת-לבבות נוקבת, מצא מין את מינו. ד"ר כהנא התם עם מריעו על הוזה, לפיו יוקם בביתו, שברחוב הדודים מספר 1, בית-עדות, לחורבנה של השכונה היהודית של העיר העתיקה. שכונה שעתידה, לידוע, לקום על רגליה בעזרת כל הנורמים הדתיים מקורבים בדבר, ואינה זקוקה להנצחה. רק כהנא עצמו היה זקוק להנצחה. על כן הבטיח אלפיים לירות לאיש שהשתלט על הבית, כדי להעביר לאחד מחלקי-הבית את הזיכרון לעיר העתיקה שבהר ציון. דבר זה עלה בקנה אחד עם תוכניתו של מריעו להקים שם מוזיאון פרטי של העיר העתיקה.

זנחיל כהנא לבצר כל העת את מעמדו. הוא עושה זאת בעזרת מקומות קדושים ליהדות. לרוב: מקומות חדשים לגמרי, כמו סלע החורבן, שאם מיקומו קבע באופן שרירותי בהחלט.

***

כאשר נכבשה העיר העתיקה, נמצא יהודי כשר וסימפטי בשם אליעז מריעו (40) מפתח-חוקה, שהבין את האפשרויות הטמונות במקום.

עוד לפני שסולקו משכונת המוגרבים ההרוסה הדחפורים של מריעו, פנה מריעו לבעליו העובי של הבית הראשון שברחוב היהודים, הצניע על הטרקטור ואמר: "עומ" דים להרוס גם את הרחוב הזה. תשכיר לי אותו — והוא ישמר כביתו השכור של יהודי".

הערב האמין שדחפורים מכוונים גם כלפיו — והתם על תווה ששירות. לא ברור באיזה תנאים. מאוחר יותר קנה מריעו עוד בית, ממול לבית שכור. וכך אירע שכאשר ערכה צריית ירושלים מיפקן של העיר העתיקה, בכוחה לווא מיהם תושבי-הקבע הערביים, גילתה, לתדהמתה, כי בעיר העתיקה הערבית כבר יושבים שני יהודים.

כי בינתיים נחוסף למריעו עוד מלוה אחד: הצייר והפסל נחום ארבל, אמן בעל חוש מיסחרי מפותח שערז בזמנו לפיתוחה של עכו — עליידי הפיכת האתר ההיסטורי בורג'אליסטואן למעודן-לילה, חזמות-עכו.

***

יר זן היתה מורכבת, בשלב ראשון, מקובץ זעיר של תושבים. ביניהם:

החזור בתשובה

הוא הצייר פסל נזחום ארבל, הנראה כאן מפסל את נערת הזוהר סמוך דודו, אשר השתתפה אף היא באחת ההילולות האחרונות בבניין בית העדות. החזור בתשובה הוא הצייר פסל נזחום ארבל, הנראה כאן מפסל את נערת הזוהר סמוך דודו, אשר השתתפה אף היא באחת ההילולות האחרונות בבניין בית העדות. החזור בתשובה הוא הצייר פסל נזחום ארבל, הנראה כאן מפסל את נערת הזוהר סמוך דודו, אשר השתתפה אף היא באחת ההילולות האחרונות בבניין בית העדות.

עדוץ למה?

שחקן אידי, א רח במסיבת בית-העדות, אשר החלה בקריאת טיפ רים עתיקים, נסתיימה כמסיבת היפים טיפ סית, בה צייר ארבל פרחים על גוף שחקן שם גאלריה ואינה יכולה להתפנות לניקי בית-העדות. עוד כמה יהודים חרדים ולא-כלים חרדים. ציבור מגוון זה יצר רווי שאין כדוגמנו בכל הארץ — ואולי בכל העולם היהודי. בבית אחד דרים מוסד פסבדודתי וצי בוחמי האומר: "אינני דתי, איני חובש כיס אני לא לומר גמרא". דבר שלא מנע מן המנכ"ל-המפוברק הצהיר: "נחום ארבל הוא יהודי כשר, שת בתשובה, לומד דף גמרא ליום". בזכות דבריו של המנכ"ל כהנא גם ער הרבנית של העיר העתיקה היפה ביקרו מיצויה רבים אצל החזור בתשובה. אומר (המטד בעמוד